

Styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten

Motala kommun

2026-09-15

Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Motala kommun genomfört en granskning av näringslivsverksamheten. Granskningens syfte är att ge underlag för en bedömning av om styrelsen säkrar en tillräcklig styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrelsens styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten delvis är tillräcklig. Styrningen har förbättrats sedan kommunrevisionens tidigare granskningar inom området och organisationen har stärkts.

Bedömningen grundas på att styrningen i allt väsentligt är tydlig genom övergripande mål, handlingsplan och ett inrättat näringslivsutskott. Även organisationen och ansvarsfördelningen bedöms vara tydlig. Samtidigt visar granskningen att uppföljningen behöver stärkas, främst genom tydligare styrtal och mätning av måluppfyllelse kopplad till näringslivsområdet.

Granskningen visar vidare att det finns strukturer för att ta emot och hantera synpunkter från näringslivet. Kommunens samlade resultat i externa mätningar och de synpunkter som framkommit visar dock att arbetet med att omsätta synpunkter i förbättrade processer och kontaktytor behöver fortsätta utvecklas.

För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning	
Är kommunstyrelsens styrning av näringslivsverksamheten ändamålsenlig och tydlig?	Ja	
Har kommunstyrelsen en tillräcklig uppföljning av näringslivsverksamheten?	Delvis	
Är kommunens hantering av de synpunkter som framkommer från näringslivet ändamålsenlig?	Delvis	
Är organisationen och ansvarsfördelningen avseende näringslivsfrågor tydlig?	Ja	
Finns en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen, näringslivsföreträdare samt Tillväxt Motala AB?	Delvis	

Rekommendationer

Följande rekommendationer riktas till styrelsen med anledning av granskningen:

- Stärka den årliga uppföljningen till fullmäktige genom tydligare styrtal, utfall och analys av måluppfyllelse kopplad till de övergripande mål som berör näringslivsområdet, inklusive relevanta delar av Tillväxt Motala AB:s uppdrag.
- Fortsätta utveckla arbetet med att hantera synpunkter från näringslivet och säkra att dessa används som underlag för utveckling av kommunens processer, service och kontaktytor.
- Se över dialogformerna med näringslivsföreträdare i syfte att säkerställa att befintliga samverkansformer är ändamålsenliga och bidrar till utveckling av näringslivsarbetet.

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning 2

Inledning 5

Granskningsresultat 6

 Sammanfattning av tidigare granskningsresultat..... 6

 Kommunstyrelsens styrning 7

 Kommunstyrelsens uppföljning..... 10

 Hantering av synpunkter 13

 Organisation och ansvarsfördelning 15

 Samverkan.....17

Inledning

Bakgrund

En grundförutsättning för en kommuns utveckling är ekonomisk tillväxt. Det privata näringslivet är en central part för tillväxt, utveckling och sysselsättningen i kommunen. Kommunen kan påverka och ta beslut som bygger och stärker företagandet. Framgångsfaktorer för ett bra företagsklimat är bland annat att:

- Skapa politisk enighet om näringslivsfrågorna och visa tydligt ledarskap.
- Erbjuder hög kommunal servicenivå: bra bemötande, korta ledtider för beslut, lättillgänglig information och strukturerad dialog med företagen.

Ett bristfälligt arbete inom området riskerar leda till minskande befolkning. Enligt Svensk Näringslivs senaste ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner ligger Motala kommun på plats 265 (år 2025). Det är av intresse för granskningen att bedöma om rankingresultat och inkomna synpunkter från näringslivsföreträdare hanteras på ett bra sätt (revisionsfråga 3 nedan). Utifrån risk- och väsentlighetsanalysen har kommunens revisorer valt att granska arbetet avseende näringslivsverksamheten.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning av om styrelsen säkrar en tillräcklig styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten. I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- 1) Är kommunstyrelsens styrning av näringslivsverksamheten ändamålsenlig och tydlig?
- 2) Har kommunstyrelsen en tillräcklig uppföljning av näringslivsverksamheten?
- 3) Är kommunens hantering av de synpunkter som framkommer från näringslivet ändamålsenlig?
- 4) Är organisationen och ansvarsfördelningen avseende näringslivsfrågor tydlig?
- 5) Finns en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen, näringslivsföreträdare samt Tillväxt Motala AB?

Revisionskriterier

Revisionskriterier är Motala kommuns beslutade styrdokument avseende granskad verksamhet samt de avtal som har tecknats mellan Motala kommun och Tillväxt Motala AB.

Avgränsning

Granskningen sker av styrning och uppföljning utifrån politiskt beslutade strategier och mål avseende näringslivsutveckling. Revisionsobjekt för granskningen är kommunstyrelsen. I granskningen har främst styrning och uppföljning under 2025 och 2026 bedömts.

Metod

Utöver dokumentgranskning har tre intervjuer skett med 1) kommundirektör, 2) kommunens näringslivschef samt utvecklingsstrateg avseende näringsliv och 3) VD för Tillväxt Motala AB. Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring. De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten. Kontakt har tagits med ett antal företag i kommunen för att inhämta synpunkter på den kommunala verksamheten gentemot näringslivet.

Granskningsresultat

Sammanfattning av tidigare granskningsresultat

Deloitte genomförde under år 2020 en granskning av näringslivsarbetet i kommunen. Granskningens sammanfattande bedömning var att kommunstyrelsen till stor del bedriver ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Motala kommun. I den granskningen lämnades sex rekommendationer:

1. Att förtydliga den politiska viljeriktningen och ambitionen med näringslivsarbetet i kommunen, t ex överväg att ta fram ett näringslivsprogram/strategi.
2. Att utveckla styrning och uppföljning av näringslivsarbetet, inkl. det arbetet som utförs av Tillväxt Motala.
3. Att se över den interna näringslivsorganisationen samt förtydliga roller och ansvar.
4. Att vidta åtgärder för att förbättra måluppfyllelse avseende näringslivsarbetet.
5. Att förbättra kommunikation och dialog med företagare, allmänheten och lokalmedia samt öka transparensen kring kommunens näringslivsarbete.
6. Att tydliggöra i vilken utsträckning samtliga företagare i kommunen kan ta del av kommunens näringslivsfrämjande åtgärder.

Ovanstående rekommendationer följdes upp av Deloitte i en uppföljande granskning under år 2024. Den sammanfattande bedömning var vid det tillfället att kommunstyrelsen till stor del vidtagit tillfredsställande åtgärder till följd av tidigare granskning. Utifrån de sex rekommendationerna ovan noterades följande åtgärder i den uppföljande granskningen år 2024:

Rek. 1: Kommunstyrelsen har antagit ett näringslivspolitiskt program med tillhörande policy under 2022. Detta program syftar till att tydliggöra kommunens ansvar och syn på näringslivsarbetet, vilket ger en tydligare riktning för framtida insatser.

Rek. 2: För att förbättra styrningen och uppföljningen av näringslivsarbetet har kommunstyrelsen inrättat ett näringslivsutskott. Detta utskott har ett särskilt fokus på näringslivsfrågor och ansvarar för att följa upp arbetet som utförs av Tillväxt Motala.

Rek. 3: Kommunstyrelsen har tillsatt en näringslivsansvarig handläggare inom kommunledningsförvaltningen. Denna roll har ett tydligt uppdrag att driva och utveckla kommunens arbete inom näringslivsområdet och rapporterar direkt till kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande.

Rek. 4: En ny lokal utvecklingsplan (LUP) har utarbetats för mandatperioden. Denna plan syftar till att förbättra måluppfyllelsen inom näringslivsområdet genom att sätta upp tydliga mål och strategier för att främja näringslivets utveckling i kommunen.

Rek. 5: KS har implementerat olika åtgärder för att förbättra kommunikation och dialog med företagare, allmänheten och lokalmedia. Detta inkluderar företagsbesök, mediainsatser och möten. Syftet är att öka transparensen kring kommunens näringslivsarbete och skapa en bättre förståelse för de insatser som görs.

Rek. 6: KS framhåller att kommunens åtgärder inom näringslivsområdet riktar sig till samtliga företagare i kommunen. Utöver de generella åtgärderna genomförs ytterligare insatser genom upphandlat arbete med Tillväxt Motala. Detta säkerställer att alla företagare har möjlighet att dra nytta av kommunens stöd och resurser.

Den sammanfattande slutsats som gjordes av Deloitte i granskningen år 2024 lyder enligt följande:

“Kommunstyrelsen har tagit positiva steg, men det finns fortfarande områden som behöver förbättras, särskilt när det gäller att tydliggöra det näringslivspolitiska programmet och säkerställa att alla företagare kan dra nytta av näringslivsfrämjande åtgärder. Sammanfattningsvis, de flesta rekommendationer har adresserats, men det behövs fortsatt arbete för att förbättra företagsklimatet och stärka dialogen med företagarna. Förbättringar i styrning och uppföljning har noterats, men företagsklimatet har enligt Svenskt Näringsliv försämrats.”

Kommunstyrelsens styrning

Revisionsfråga 1: Är kommunstyrelsens styrning av näringslivsverksamheten ändamålsenlig och tydlig?

lakttagelser

Antagande av det näringspolitiska programmet, inrättandet av näringslivsutskottet samt tillsättandet av en näringslivsansvarig handläggare har skett sedan revisionens föregående granskningstillfälle.

I kommunens budget "Mål och resursplan 2026 med plan 2027- 2028" finns "Målområde 8 Företagsklimat i toppklass" angivet under fokusområdet Entreprenörskap och företagande. Det lyfts bland annat att den kommunala servicen ska förbättras. Fokusområden är bland annat servicenivå av hög klass genom satsning på kundnöjdhet. Fler ska vilja starta företag i Motala. Det ska tillskapas verksamhetsmark, detaljplaner och lokaler för näringslivet. Vid fullmäktige i november 2025 finns ovanstående målbild även beskriven i ärendet Finansplan 2026-2028.

I dokumentet "Kommunstyrelsens uppdrag till gemensam ledningsförvalning 2026" framgår att uppdraget utgår från mandatperiodens lokala utvecklingsprogram (LUP). Under rubriken "**Dialog, delaktighet och medborgarservice**" framgår att förvaltningen ska arbeta med konkreta insatser för att skapa dialog med medborgarna och näringslivet. Medarbetarna ska utbildas för att kunna leverera en god service och ett bra bemötande som uppfyller medborgarnas och näringslivets förväntningar. Förväntad effekt är ökad delaktighet samt effektiv och kvalitativ service. **Som indikatorer anges synpunkts-/ärendehantering, kundundersökningar samt medborgarundersökning.**

Området "Dialog, delaktighet och medborgarservice" anges vara kopplat till målområde 5 i Mål- och resursplanen som främst avser medborgarinflytade. Utifrån mål- och resursplanens formuleringar finns det också en koppling till målområde 8 (Företagsklimat I toppklass).

I "Kommunstyrelsens uppdrag till gemensam ledningsförvalning 2026" finns också rubriken "**Samhällsutveckling och näringsliv**" där den förväntade effekten ekonomisk tillväxt och arbetstillfällen anges. Indikatorer som avges är NKI och befolkningsutveckling. Här framgår att området är kopplat till målområde 8. **Som indikatorer anges medborgarundersökning, NKI och effektivitetsmätningar.**

Bilden av de övergripande målen är att viljeinriktningen i budget och uppdrag är att förbättra dialog och service till företag och medborgare. Utifrån budget och uppdrag vill kommunen skapa ekonomisk tillväxt, delaktighet och nöjdare medborgare/kunder och en högre effektivitet.

Vid KF 2022-09-19 antogs **näringslivspolitiskt program** med tillhörande policy. Ärendet behandlades innan dess i KS 2022-08-30. Policyn är kort i sin utformning och lyfter tre punkter med tillhörande kort beskrivning. Punkterna är:

- Företagen är viktiga i Motala kommun.
- Företagen är Motala kommuns kunder.
- Tillsammans med företagen utvecklas Motala kommun

Av "Näringspolitiskt program" framgår koppligen till övriga politiska program samt till det kommunala grunduppdraget. Det lokala utvecklingsprogrammet (LUP) och målen enligt Agenda 2030 framgår. Vidare nämns "Viktiga hörnstenar i ett näringslivspolitiskt program" med avsnitt kring samverkan och avtal med Tillväxt Motala AB och det uppdrag som bolaget har. God planberedskap nämns som en faktor för företagsetablering och expansion. Önskemål om utökad förståelse för kommunens roll i myndighetsutövningen finns också med i programmet. I övrigt anges ett antal grupper för informationsutbyte (bland annat forumet "Etableringsgruppen").

Av ärendesammanfattningen i KS, inför behandlingen av policyn och programmet i KF, framgår bland annat följande: Programmet innehåller en näringslivspolicy samt en beskrivning över hur Motala kommun och Tillväxt Motala ska arbeta med näringslivsfrågor samt hur förhållandet mellan de båda aktörerna ska fungera. Det näringslivspolitiska programmet beskriver arbetssätt och arbetsmetoder för att uppnå de mål som finns beskrivna. Det näringslivspolitiska programmet beskrivs i vidare vara kopplat till resultatmålen växande kommun, företagsmiljö samt tillgänglighet och inflytande.

Vid genomgång av protokoll från näringslivsutskottet för första halvåret 2026 noteras att utskottet vid dialog med Tillväxt Motala haft uppe frågan kring vilka politiska prioriteringar som bedöms som viktigast för 2026. Beslut har togs i januari 2026 om gemensam handlingsplan med fokusområden för kommunen samt Tillväxt Motala AB. Ärendet gick också vidare till KS där planen beslutades. Av beslutet framgår att "Regelbunden faktapresentation om näringslivets utveckling" läggs till som gemensam del för kommunen samt Tillväxt Motala AB.

Vid intervjuer lyfts att avtalet med Tillväxt Motala AB är styrande för bolagets arbete.

Vi noterar utifrån ovanstående att det finns övergripande mål för näringslivsarbetet vilket är en del i styrningen. Nöjda kunder, företagare och medborgare, delaktighet samt effektivitet tycks vara det kommunen önskar uppnå enligt "Mål och resursplan 2026 med plan 2027- 2028". Dock saknas uppgift om hur **effektivitet** ska mätas. Tillväxt och antal arbetstillfällen lyfts i "Kommunstyrelsens uppdrag till gemensam ledningsförvalning 2026" som önskade effekter.

Avtalet mellan Motala kommun och Tillväxt Motala AB har koppling mot de olika målområden som anges ovan. Vid intervju framkommer också att upphandlingen av bolaget är övergripande och inte så tydlig till alla delar.

Kommunen har ett näringslivsutskott som har täta kontakter med de tjänstepersoner som jobbar med näringslivsfrågor och därigenom en möjlighet att styra. I intervju lyfts att styrning sker genom näringslivsutskottet och också genom kontakter mellan tjänstepersoner. Den målbild som målas upp i

övergripande budgetdokument är, enligt intervjuade inte ensamt styrande, utan händelser löpande under året kan göra att andra aktiviteter än de planerade behöver prioriteras.

Näringslivsutskottet har under år 2026 arbetat med "Gemensam handlingsplan mellan Motala kommun och Tillväxt Motala, med fokusområden 2026". Arbetet med denna beskrivs mer under nästföljande revisionsfråga om "Kommunstyrelsens uppföljning". Utifrån perspektivet styrning är det positivt att handlingsplanens punkter hänger väl samman med den övergripande målbilden. Handlingsplanen omfattar aktiviteter som Tillväxt Motala AB samt Motala kommun ansvarar för var för sig tillsammans med gemensamma aktiviteter.

I avtalet mellan Tillväxt Motala AB och kommunen finns en hänvisning till lokalt utvecklingsprogram (LUP) där långsiktiga mål för år 2030 angavs avseende invånarantal (45 000), registrerade arbetsställen i kommunen (4 500) samt antal nya bostäder (1 000).

Bedömning

Är kommunstyrelsens styrning av näringslivsverksamheten ändamålsenlig och tydlig?

Ja. Kommunstyrelsens styrning av näringslivsverksamheten bedöms i allt väsentligt ändamålsenlig och tydlig. Bedömningen grundas på att det finns övergripande mål inom området och att det också finns handlingsplan för 2026 inom området. Vidare finns ett näringslivsutskott under kommunstyrelsen vilket ökar styrningsmöjligheten inom området. Styrningen kan stärkas genom tydligare indikatorer och nyckeltal avseende exempelvis effektivitet och antal arbetstillfällen. De delar som, sedan tidigare granskningar, främst bidrar till att stärka området är antagande av det näringspolitiska programmet, inrättandet av näringslivsutskottet samt tillsättandet av en näringslivsansvarig handläggare.

Kommunstyrelsens uppföljning

Revisionsfråga 2: Har kommunstyrelsen en tillräcklig uppföljning av näringslivsverksamheten?

Iakttagelser

Som en del i granskningen har kommunens årsredovisning för 2025 gåtts igenom. Detta har skett för att bedöma om det finns en övergripande och transparent uppföljning av kommunens insatser för näringslivet.

Det anges i **årsredovisningen för 2025** att svenskt näringslivs ranking visar på en låg placering för kommunen (plats 265 av 290) och att servicemätningen Insikt visar på ett bättre resultat. Analys av näringslivsarbetet anges göras av styrelsens näringslivsutskott.

Under målområde 3 Meningsfull sysselsättning anges kompetensförsörjning inom både kommun och näringsliv som en del. Det anges också att styrtalen för ökad egenförsörjning och fler i arbete eller studier efter insatser är uppfyllda.

Under målområde 5 Tillgänglighet och inflytande berörs och bland annat anges att informationsinsatser skett mot näringslivet. Styrtalen **redovisas men utan resultatbedömning då mätningar till största del utgått**. Insatser för ökad måluppfyllelse under 2025 anges göras. Bedömningen kan ses som svagt underbyggd till följd av avsaknaden av styrtalsmätning.

Målområde 8 avser Företagsklimat i toppklass. I årsredovisningen görs bedömningen att årets insatser är delvis uppfyllda. Utfallet av de tre styrtalen redovisas varav ett är uppfyllt. Dock har antalet arbetstillfällen i kommunen inte ökat och företagsklimatet har inte förbättrats.

Utöver ovanstående nämns också näringslivsinsatser i andra delar av årsredovisningen, bland annat under det avsnitt som handlar om kommunstyrelsen. Utifrån redovisningen i årsredovisningen kan vi se att det sker en uppföljning av de mål som finns för näringslivsområdet. Dock saknas mätning av vissa indikatorer vilket gör delar av måluppfyllelsebedömningen osäker.

Uppföljning beskrivs av de intervjuade främst ske i styrelsens näringslivsutskott. Information ges också vid behov till styrelsen.

Vid genomgång av protokoll från näringslivsutskottet för det första halvåret 2026 noteras följande:

Dialogtillfällen har avhållits med kommunens näringslivsföreträdare och Tillväxt Motala AB vid samtliga mötestillfällen med information om aktuella frågor. Rapportering har skett utifrån bland annat arbete i näringslivsgrupp samt näringslivsråd.

Information har getts om utfallet av Svenskt Näringslivs ranking som släpptes under våren 2026. Näringslivsanalys har behandlats vid ett par tillfällen. Rapportering har skett utifrån handlingsplan.

Ärendet "Nyckeltal näringslivsarbete" behandlades av utskottet i maj 2026. Då beslutas att en näringslivsanalys baserat på föreslagna nyckeltal tas fram tre gånger per år. Näringslivsanalysen tas fram för extern kommunikation. Förslag på upplägg beslutas redovisades på kommande möte i juni 2026 då informationen noterades. På junimötet presenterades också information om "Analys NKI" samt information om ranking Svenskt Näringsliv.

Näringslivsanalys har presenterats för utskottet i april 2026. I denna redovisas utvecklingen av ett antal nyckeltal i Motala jämfört med riksutveckling.

Vid KS-möten finns rapport från utskott och beredningar med som informationsärenden vid samtliga möten hittills under det första halvåret 2026.

Fokusområden i handlingsplan har följts upp i utskottet två gånger under första halvåret 2026.

Information har då getts om arbetet med antagna fokusområden från både kommunföreträdare samt Tillväxt Motala AB. Enligt intervjuer kommer denna uppföljning ske kvartalsvis även fortsättningsvis. Redovisningen omfattar inga nyckeltal etc. i utskottets protokoll.

Uppföljningen av den gemensamma handlingsplanen sker utifrån ett övergripande mål kring att skapa en modern, serviceinriktad och hållbar företagsmiljö. Som underområden finns 1) Service och bemötande, 2) Kompetensförsörjning, 3) Dialog, kommunikation och information samt 4) Attraktivitet och stolthet. Aktiviteter finns redovisade under de fyra områdena. Redovisning sker i uppföljningen om status på respektive aktivitet utifrån färgskalan röd, gul eller grön.

Uppföljning sker utifrån det som är beslutat i handlingsplanerna för året.

Nöjda kunder, företagare och medborgare samt delaktighet är utpekade mål i "Mål och resursplan 2026 med plan 2027- 2028". I LUP anges brett utbud av företag som ett fokusområde. För att följa upp detta krävs någon form av diversifieringsmått.

Bedömning

Har kommunstyrelsen en tillräcklig uppföljning av näringslivsverksamheten?

Delvis. Bedömningen är att styrelsens uppföljning av näringslivsverksamheten delvis är tillräcklig.

Uppföljning sker i tillräcklig grad i KS näringslivsutskott av fokusområden och handlingsplan avseende näringslivsverksamheten. Det är positivt att aktiviteter pågår för att stärka analys- och nyckeltalsarbetet. Uppföljning har skett i årsredovisning 2025 utifrån de mål som är kopplade till näringslivsverksamheten. Mätning saknas till del för området tillgänglighet och inflytande. Den årliga uppföljningen kan stärkas genom tydligare styrtal, utfall och analys kopplad till de mål som berör näringslivsområdet, inklusive relevanta mål i LUP.

Hantering av synpunkter

Revisionsfråga 3: Är kommunens hantering av de synpunkter som framkommer från näringslivet ändamålsenlig?

Iakttagelser

Undersökningar gjorda av Sverges Kommuner och Regioner (SKR) samt Svenskt Näringsliv:

Svenskt Näringsliv genomför återkommande undersökningar om **Lokalt företagsklimat** i landets kommuner. Senaste data släpptes i maj 2026. Av webbplatsen foretagsklimat.se framgår att Motalas rankningsplacering är 209 bland rikets kommuner. Placeringen är låg men har förbättrats med 56 placeringar sedan föregående år. Rankingstal återfinns på webbplatsen <https://www.foretagsklimat.se/ranking/>.

Nedan presenteras några data med kommunplacering i riket för Motala. Utvalda data bedöms vara relevanta för denna granskning. Placering år 2021, 2025 samt 2026 presenteras tillsammans med senaste årets rankingutveckling.

	2021	2025	2026	Rank.utv. 2026
Tjänstepersoners attityd till företagande	173	258	209	+49
Kommunens information till företagen	196	238	175	+63
Kommunens service och bemötande	170	222	169	+53
Kommunens upphandling	153	194	109	+85
Kommunpolitikernas attityder till företagande	154	217	200	+17
Tillgång till kompetens	111	195	158	+37
Sammanfattande omdöme	156	265	216	+49

Slutsatsen av ovanstående är att förbättringar överlag skett i rankingen under det senaste året. Rankingsplaceringen är ändå totalt sett låg utifrån enkätsvaren för de företag som deltagit i Svenskt Näringslivs undersökning.

SKR genomför återkommande undersökningar av NKI. Undersökningen **"Insikt 2025"** bygger på svar från företagare som har avslutade ärenden hos sin kommun. NKI bygger på respondenternas uppfattning gällande olika myndighetsområden (exempelvis Bygglov, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll samt Serveringstillstånd).

SKR:s servicemätning Insikt redovisar dels ett NKI-värde, dels en rankingplacering. NKI-värdet, nöjd-kund-index, anges på en skala från 0 till 100, där ett högre värde innebär högre nöjdhet.

Samlat NKI är 76 av 100 för Motala år 2025. Rikssnitt är 74. Värdet för Motala är samma som året innan. Totalranking är 97 av de 199 kommuner som NKI redovisas för. Motala har plats 24 av 67 bland deltagande kommuner med fler än 40 000 invånare.

Områdena serveringstillstånd samt markupplåtelse har för Motala lägre NKI än rikssnitt för år 2025. Kommunen ligger över rikssnittet inom områdena bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och brandskydd.

En del i en kommuns näringslivsarbete är förmågan att systematiskt ta tillvara de synpunkter från företag i kommunen. Företagens erfarenheter av den kommunala servicen utgör ett viktigt underlag för att kunna identifiera brister och utvecklingsområden. En välfungerande hantering av synpunkter ökar tilliten mellan kommunen och näringslivet. Detta kan i sin tur bidra till ett förbättrat företagsklimat. Om synpunkter inte tas om hand på ett strukturerat sätt finns en risk att viktiga signaler missas.

I intervjuer lyfts att markfrågor varit ett utvecklingsområde. Näringslivsföreträdare och medborgare kan vidare tycka att det är svårt att få snabb kontakt med och svar på frågor från berörda tjänstepersoner i och med det servicecenterkoncept som kommunen valt att arbeta utifrån. Det personliga kontakten upplevs som bristande. Service- och bemötandefrågor från kommunföreträdare är något som de intervjuade får synpunkter kring från näringslivsrepresentanter. Samtidigt ges ett gott betyg avseende området bemötande i SKR:s undersökning "Insikt 2025".

Infrastrukturen tas upp som utvecklingsområde vid intervjuades kontakter med näringslivet. Framförallt rör detta transportmöjligheterna norrut mot Närke.

Av intervjuerna och granskade dokument framkommer att det finns flera aktiviteter för att inhämta synpunkter från företagare. Informationsaktiviteterna och mötesplatserna är många med näringslivets

representanter. Det finns bland annat ett näringslivsråd med företrädare från kommun och näringsliv. Det anordnas också nätverksträffar. Informations- och nätverksträffar beskrivs var ett sätt att inhämta synpunkter, samtidigt som det kan öka samsynen mellan kommunen och näringslivet.

I kommunen internt finns en näringslivsgrupp med representanter från olika förvaltningar som träffas fyra gånger per år för att se vad som kan göras i förbättringssyfte utifrån synpunkter som inkommit från företagare och medborgare till framförallt kommunens näringslivspersonal samt Tillväxt Motala AB. Bland annat har formuleringar i beslutsbrev från kommunen har ändrats utifrån synpunkter.

Bedömning

Är kommunens hantering av de synpunkter som framkommer från näringslivet ändamålsenlig?

Delvis. Hanteringen av de synpunkter som framkommer från näringslivet bedöms som delvis ändamålsenlig. Det finns nätverk och strukturer för att ta emot synpunkter. Granskningen visar på att det finns forum och processer för att hantera synpunkter.

SKR:s mätningar visar att kommunen har en kundnöjdhet nära rikssnitt bland de företagare som har avslutade ärenden hos kommunen. Svenskt Näringslivs mätningar visar på en förbättring under det senaste året men synen på kommunen är mer negativ än för en snittkommun i landet. Bilden har förbättrats sedan tidigare år.

Organisation och ansvarsfördelning

Revisionsfråga 4: Är organisationen och ansvarsfördelningen avseende näringslivsfrågor tydlig?

Iakttagelser

Det finns ett avtal mellan Motala kommun och Tillväxt Motala AB av det avtalet framgår det att uppdraget omfattar 1) Näringsutveckling, 2) Företagsetablering, 3) Platsmarknadsföring, 4) Handels- & centrumutveckling samt 5) Stadsutveckling.

Det anges i avtalet att de fem huvudområdena ovan finns "sammanfattade i uppdrag till fortsatt utveckling" för att "öka Motala attraktionskraft och för att stimulera utvecklingen av näringslivet i Motala kommun".

Av avtalet framgår att uppdraget dessutom ska ske i överensstämmelse med det förfrågningsunderlag som legat till grund för upphandlingen. Det finns också i avtalet en hänvisning till det anbud som Tillväxt Motala AB lämnat till kommunen vid upphandlingstillfället.

Under avtalspunkten Näringslivsutveckling anges nätverksskapande aktiviteter, företagsbesök, affärsutvecklande verksamhet samt samordning av Motala kommuns näringsliv vara det tjänsteinnehåll som Tillväxt Motala AB ska tillhandahålla.

Det finns i avtalet angivet målsättningar om exempelvis minst 90 företagsmöten under avtalsperioden.

Eftersom både kommunen och Tillväxt Motala AB har personer som arbetar med näringslivsfrågor så förekommer gränsdragningsfrågor. Av granskningen framgår att avstämningar sker mellan kommunen och Tillväxt Motala AB kring ansvarsfördelningen parterna emellan. Tillväxt Motala AB och kommunens näringslivspersonal har också tillsammans gått igenom avtalet och utifrån detta fördelat arbetsuppgifter. I det fall nya ärenden uppkommer, till exempel genom beslut i näringslivsutskottet, sker en fördelning av arbetsuppgifterna mellan kommunen och Tillväxt Motala AB.

Tjänstepersonernas täta kontakter med näringslivsutskottet med uppföljning av antagna aktivitetsplaner bidrar också till tydlighet. Som tidigare nämnts så sker uppföljningen utifrån aktiviteter som kommunen respektive Tillväxt Motala AB ska genomföra.

Det påtalas att det ibland finns "akuta" frågor som uppkommer löpande under året utifrån synpunkter från både medborgare och företagare och det kan göra att annat än det i aktivitetsplanen prioriteras. Ett exempel i närtid är parkeringsfrågan i centrum.

Man har själva upplevt inom både kommunen och Tillväxt Motala att det funnits vissa oklarheter i ansvarsfördelningen gällande kommunikationsfrågor avseende det så kallade platsvarumärket. Detta har dock setts över och det uppges fungera bättre i nuläget.

Vid en översiktlig webbsökning på "etablering företag Motala" ges främst sökträffar från Tillväxt Motala webbplats. Kontaktuppgifter finns tydligt angivna. Det framgår att Tillväxt Motala AB är kommunens näringslivsbolag. Vid gjord sökning återfinns också kommunens webbplats med tjänsten "Företagslots" där inloggning med bank-id kan göras oavsett om du är befintlig företagare eller funderar på etablering i kommunen. Mötestid kan bokas där.

Bedömning

Är organisationen och ansvarsfördelningen avseende näringslivsfrågor tydlig?

Ja. Organisationen och ansvarsfördelningen avseende näringslivsfrågor bedöms tydlig. De återkommande rapporteringarna av genomförda aktiviteter till näringslivsutskottet bidrar till tydligheten. Bedömningen grundas på att det finns ett avtal mellan Motala kommun och Tillväxt Motala AB som anger bolagets uppdrag inom flera delar av näringslivsarbetet. Kommunen och Tillväxt Motala AB har även gått igenom avtalet och fördelat arbetsuppgifter mellan sig. Nya ärenden och gränsdragningsfrågor hanteras genom löpande avstämningar mellan parterna.

Samverkan

Revisionsfråga 5: Finns en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen, näringslivsföreträdare samt Tillväxt Motala AB?

lakttagelser

Intervjuade inom kommunen och Tillväxt Motala AB menar att samverkan mellan bolaget och kommunens näringslivsföreträdare och med näringslivet fungerar väl. Granskade dokument med gemensamma handlingsplaner som följs upp bidrar också till den slutsatsen. Nätverk som näringslivsråd, företagarföreningar och mer lokala näringslivsgrupper är olika samverkansformer där näringsliv och kommunens företrädare (inklusive Tillväxt Motala AB) finns representerade. Det finns således en samverkansstruktur och mötesformer för dem som är intresserade av att samverka.

Variabeln "Dialog mellan företag och kommunen" i Svenskt Näringslivs ranking visar dock på ett svag placering (217) även om en förbättring skett med 38 placeringar sedan år 2025.

	2021	2025	2026	Rank.utv. 2026
Dialog mellan företag och kommunen	167	255	217	+38

Utifrån detta är vår slutsats att samverkan och dialog behöver förändras på något vis för fortsatt förbättring av företagarnas bedömning av dialogen.

Något som bidrar till samverkan är de olika nätverksaktiviteter som Tillväxt Motala AB ordnar i enlighet med det avtal man har med kommunen. Intresset för de olika aktiviteterna uppges vara blandat med stort intresse ibland och svagt intresse vid andra tillfällen. Samverkansformerna och antalet samverkansmöten kan behöva ses över och renodlas.

En e-postförfrågan har inom ramen för granskningen skickats till fem företag i Motala kommun. Förfrågan innehöll fyra frågor om företagets syn på kommunens och Tillväxt Motala AB:s insatser för att stödja och stärka näringslivet. Företagen ombads även lämna förbättringsförslag och generella synpunkter på den kommunala verksamheten gentemot näringslivet. Några svar har inte inkommit. Det begränsar möjligheten att använda företagets egna synpunkter som underlag i denna del av granskningen. Uteblivna svar har inte påverkat bedömningen av revisionsfrågan.

Bedömning

Finns en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen, näringslivsföreträdare samt Tillväxt Motala AB?

Delvis. Det finns samverkansformer mellan de olika parterna. Samverkan mellan kommunen och Tillväxt Motala AB bedöms fungera väl. De kommunala verksamhetens samverkan och dialog med näringslivsföreträdare behöver utvecklas utifrån en jämförelse med andra kommuner.

15 september 2026

Matti Leskelä

Uppdrags- och projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisionen i Motala kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 12 mars 2026. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

<i>Signerat med Svenskt BankID</i>	<i>2026-09-15 13:31:36 UTC</i>
Undertecknare	Datum
Namn returnerat från Svenskt BankID: Matti Mikael Leskelä	
Matti Leskelä	
Sakkunnigt biträde, PwC	
	Leveranskanal: E-post